სსრ. სახელმწიფო
რესპუბლიკური
ბიბლიოთეკა

პროლეტარიელებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს და მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან

№ 148 (18390) პარასკევი, 25 ივნისი, 1982 წელი ფასი 3 კაპ.

საქართველოს სსრ სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების შედეგების შესახებ

მონაცემები არჩევნების შედეგების შესახებ ქვეყნდება იმ მასალების მიხედვით, რომლებიც საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა მიიღო ავტონომიური რესპუბლიკების უმაღლესი საბჭოების პრეზიდიუმებისა და სახალხო დეპუტატთა სრულ, რაიონული და საქალაქო საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტებებისაგან

კვირას, 1982 წლის 20 ივნისს, გაიმართა საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სახალხო დეპუტატთა სრულ, რაიონული, საქალაქო, ხალაბო და სახალხო საბჭოების არჩევნები.

საარჩევნო კამპანია მიმდინარეობდა მაღალი პოლიტიკური და ორგანიზაციული აღმავლობის ვითარებაში, სკკპ XXVI ყრილობისა და საქართველოს კომპარტიის XXVI ყრილობის გადაწყვეტილებათა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისის პლენუმის დადგენილების განსახორციელებლად, სსრ კავშირის შექმნის მე-60 წლისთავის ღირსეულად შეხვედრისა და 1982 წლის, მოლიანად მეთერთმეტე ხუთწლედის საგეგმო დავალებათა წარმატებით შესრულებისათვის მეზრომელთა ბრძოლის ნიშნით.

დიდი მამობილაზებელი მნიშვნელობა ჰქონდა ამბანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მოხსენებას სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1982 წლის მაისის პლენუმზე. პლენუმის მიერ მიღებულ ქვეყნის სასურსათო პროგრამამ, აგრეთვე გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური სამდივნოს მეორე სპეციალური სესიისადმი ამბანაგ ლ. ი. ბრეჟნევის მიმართვამ.

რესპუბლიკის მეზრომელები მხურვალედ იწონიენენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, მისი პოლიტბიუროს მრავალმხრივ, ნაყოფიერ მოღვაწეობას სოციალისტური ეკონომიკის, მეცნიერებისა და კულტურის შემდგომი განვითარებისათვის, მზრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის გაუმჯობესებისათვის, მთელ მსოფლიოში მშვიდობის განმტკიცებისათვის.

არჩევნებმა უყველგან ორგანიზებულად, ამომრჩეველთა მაღალი აქტიურობით ჩაიარა, გადაიქცა სოციალისტური დემოკრატიის ჭეშმარიტ შეიმად. კიდევ ერთხელ დამტკიცებით ცხადყო რუსეთელის ეზრომელთა მაღალი პოლიტიკური შეგნება, ლენინური პარტიის გარშემო მათი მონოლითური შეკავშირება.

საარჩევნო კრებებზე მზრომელები ყოველმხრივ იხილავდნენ დეპუტატობის კანდიდატთა პოლიტიკურ, საქმიან და პირად თვისებებს, აძლევდნენ მათ განაწესებებს, გამოთქვამდნენ კრიტიკულ შენიშვნებს და წინადადებებს სახელმწიფო, საზოგადოებრივი და საწარმოო ორგანიზაციების შუამბრძოლ შედგომი გაუმჯობესებლის თაობაზე.

არჩევნებისათვის მზადებასა და მოწყობაში უშუალოდ მონაწილეობდნენ საზოგადოებრივი ორგანიზაციები და შრომითი კოლექტივები.

არჩევნებისათვის მზადება და თვით არჩევნები მიმდინარეობდა საქართველოს სსრ კონსტიტუციისა და სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების შესახებ კანონის შესაბამისად.

ყველა 3.157 საარჩევნო უბანში კენჭისყრა დაიწყო დილის 6 საათზე და დამთავრდა საღამოს 10 საათზე.

არჩეულია სახალხო დეპუტატთა ერთი საოლქო, 65 რაიონული, 57 საქალაქო, ქალაქების 11 რაიონული, 51 ხალაბო და 933 სახალხო საბჭოს დეპუტატები.

არჩევნების მოსაწყობად შექმნილი იყო 50.646 საარჩევნო ოლქი, მათ შორის: სამხრეთ ოსეთის საოლქო საბჭოს — 140, რაიონული საბჭოების — 5.477, საქალაქო საბჭოების — 6.150, ქალაქების რაიონული საბჭოების — 2.054, ხალაბო საბჭოების — 2.601 და სახალხო საბჭოების — 34.224 საარჩევნო ოლქი. რაიონული საბჭოს არჩევნების ერთ საარჩევნო ოლქში და სახალხო საბჭოების არჩევნების ორ საარჩევნო ოლქში არჩევნები არ გამართულა: დეპუტატობის კანდიდატთა გარდაცვალების გამო.

სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების არჩევნებში ამომრჩეველთა მონაწილეობა ხასიათდება შემდეგი მონაცემებით:

საბჭოები	სულ ამომრჩეველი	არჩევნებში მონაწილეობა	პროცენტობით
საოლქო	61.226	61.223	99,99
რაიონული	1.890.185	1.889.910	99,99
საქალაქო	1.751.609	1.751.565	99,99
ქალაქების რაიონული	841.548	841.528	99,99
ხალაბო	169.558	169.555	99,99
სახალხო	1.496.565	1.496.440	99,99

სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების არჩევნების შედეგები:

საბჭოები	დეპუტატობის კანდიდატებს ხმა მისცა: აბსოლუტური ციფრი	პროცენტი	დეპუტატობის კანდიდატების მიერ მიღებული ხმების რიცხვი	ერთ-ერთ დეპუტატობის კანდიდატზე ხმა ერიცხებოდა	დეპუტატობის კანდიდატთა რიცხვი
საოლქო	61.211	99,98	12	—	140
რაიონული	1.889.880	99,99	29	1	5.476
საქალაქო	1.751.481	99,99	184	—	6.150
ქალაქების რაიონული	841.480	99,99	48	—	2.054
ხალაბო	169.521	99,98	84	—	2.601
სახალხო	1.496.303	99,99	137	—	34.222

სახალხო დეპუტატთა ყველა ადგილობრივ საბჭოში არჩეულია 50.648 დეპუტატი, მათ შორის: მამაკაცი — 25.240, ანუ 49,8 პროცენტი, ქალი — 25.408, ანუ 50,2 პროცენტი, სკკპ წევრი და წევრობის კანდიდატი — 21.560, ანუ 42,6 პროცენტი, უპარტიო — 29.088, ანუ 57,4 პროცენტი, მუშა — 20.041, ანუ 39,6 პროცენტი, კოლმეურნე — 14.739, ანუ 29,1 პროცენტი, 80 წლამდე ასაკის ახალგაზრდა — 16.868, ანუ 33,3 პროცენტი, სრულიად საკავშირო ლაქვ წევრი — 11.209, ანუ 22,1 პროცენტი.

28.465 დეპუტატი, ანუ 56,2 პროცენტი არ იყო გასული მოწვევის დეპუტატი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმი.

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა

ბრძანა:

**1. ... ...

სსრ კავშირის შექმნის მე-60 წლისთავისათვის მზადება მშრომელთა ინტერნაციონალური აღზრდის შემდგომი სრულყოფის, ჩვენი ქვეყნის ხალხთა მეგობრობისა და თანამშრომლობის განმტკიცების უმნიშვნელოვანესი ეტაპია

საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივნის გ. ნ. ენუქიძის მოხსენება იდეოლოგიურ მუშაკთა რესპუბლიკურ თათბირ-სემინარზე

ჩვენი თათბირ-სემინარის თემა ასეა ჩამოყალიბებული: **„საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის მე-60 წლისთავის შესახებ“** სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების მოთხოვნათა მიხედვით **„მშრომელთა ინტერნაციონალური აღზრდის შემდგომი გაუმჯობესების საკითხები“**.

ამგვარად, სემინარის მუშაობა უნდა განვიხილოთ იმ ღონისძიებათა საერთო კონტექსტით, რომელთა მიზანია **ერთიანობისა უერთიერთობის შემდგომი განმტკიცება, ერთა და ეროვნებათა ყველაზე სრულყოფილი ურთიერთობა და ჩვენი საზოგადოების ცხოვრების ყველა სფეროზე — ეკონომიკასა და პოლიტიკაზე, იდეოლოგიასა და მორალზე, კულტურასა და ყოფა-ცხოვრებაზე დასახელებული ფაქტორების კეთილშობილი გავლენის განვითარება.**

აღმრდელობითი მუშაობის აქტუალური პრობლემები მჭიდროდ უნდა დაეკავშირონ საერთო პოლიტიკურ, ორგანიზაციულ, ეკონომიკურ-ეკონომიკურ საკითხებს, როგორც ეს ხაზგასმით აღნიშნა ამხანაგმა ე. ა. შევარდნაძემ, რომელიც თავის შესავალ სიტყვაში განსაზღვრა ჩვენი სემინარის ამოცანები, ჩვენი მუშაობის აზრი და შინაარსი.

ბუნებრივია, ასეთი მასშტაბური ამოცანის გადაწყვეტას კომპლექსურად ეუდგებით, და რაც განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, ეტაპობრივად და მიზანდასახულად ვიკითხრებდით მუშაობას ამ მნიშვნელოვანთა მიერ ათწლეულის მანძილზე, 1972 წლიდან მოყოლებული, — მას შემდეგ, რაც სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა მიიღო რესპუბლიკისათვის ისტორიული დადგენილება პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ.

რაც უფრო მასშტაბურია კომუნისტური მშენებლობის ამოცანები, მით უფრო მჭიდროა შრომითი ურთიერთობა, მით უფრო მაღალია — ეროვნული კეთილნების მოიხვდავად — ინტერნაციონალისტური პასუხისმგებლობა საერთო საქმისათვის. ეს ყოველი ადგილობრივი ინიციატივა საკმაოდ უნდა შეეესაბამებოდეს საერთო-სახელმწიფო ინტერესებს.

ეს ავალებს პარტიულ კომიტეტებს, პროფკავშირულ, კომკავშირულ, სამეურნეო ორგანიზაციებსა და პოლიტიკური და სამეურნეო ამოცანების იდეოლოგიური უზრუნველყოფის სამსახურებს საქმიანობის ყოველ უბანზე განუვითარონ ადამიანებს ჩვენი საერთო საქმეებისათვის ზრუნვის გრძნობა, მტკიცედ იბრძოლონ ისეთი საკითხების გადაწყვეტისათვის, რომლებიც **რესპუბლიკისა და მთელი ქვეყნის საარსებო ინტერესებს შეეხებიან.**

ეს მოთხოვნები ზუსტად გამოხატავს ჩვენი ერთიანი საკავშირო სახელმწიფოს დემოკრატიულ და ინტერნაციონალისტურ ბუნებას. ისეთ ერთიანობაში უფრო სრულად ვლინდება თავისუფალი და თანასწორუფლებიანი რესპუბლიკების შემოქმედებითი ძალები.

სსრ კავშირის ახალი კონსტიტუციის, მოკავშირე და ავტონომიური რესპუბლიკების კონსტიტუციების მიღება ზრდის მათი სახელმწიფო ორგანოების როლს სამეურნეო და სოციალურ-კულტურული მშენებლობის საკითხებში, მასობრივი მოთხოვნილის საქონლის წარმოების გაზრდაში, ადგილობრივ და ეროვნულ თავისებურებათა გათვალისწინებით გაჭრობისა და მოსახლეობის მომსახურების გაფართოებაში.

მთელმა გამოცდილებამ, რომელიც პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილების გახსორიელების პროცესში შეეძინეთ, კიდევ ერთხელ დამაჯერებლად ცხადყო, რომ პოლიტიკურ-აღმზრდელობის მუშაობაში პატიტული კურსისდან გადაჰვეკვას, სხვადასხვაგვარი ანტიპოდური მოვლენების გაჩენას, აგრეთვე სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანიზაციის მართვაში ლენინური ნორმების დარღვევას, რა-ფრიც წესი, თან ახლდა ისეთი ანომალიები, როგორიც არის კუთხერობა, ეროვნული კარჩაკეტილობა, ეროვნული განსაკუთრებულობის მანკიერი იდეები.

ამ გამოცდილებამ ცხადყო აგრეთვე, რომ მომწიფებულია სოციალიზმის საზოგადოებაში ნაყოფიერი და პროდუქტიული მხლოდ ინტერნაციონალიზმი და ყველა ერისა და ეროვნების მოთხოვნილებების პატივისცემა, მხოლოდ ურთიერთმხარდაჭერისა და ურთერთგაგების ვითარება.

ეურნალ „ვოპროსი ფილოსოფიიში“ გამოქვეყნებული სტატიაში ე. ა. შევარდნაძე აღნიშნავს, რომ „ბურჟუაზიული იდეოლოგიები დღეს ამაოდ ცდილობენ ახსნნონ ოქტომბრის რევოლუციი, როგორც წმინდა რუსული მოვლენა. დიახ, ეს მართლაც რუსული მოვლენაა იმ თვალსაზრისით, რომ სწორედ დიდი რუსი ხალხი ჩაუდგა სათავეში რუსეთის მშრომელთა ბრძოლას სოციალური განთავისუფლებისათვის. მაგრამ ამავე დროს წარმოადგენი ჩვენი რევოლუციი როგორც მოვლენა, რომელიც მხოლოდ ერთი ხალხის ინტერესებს ეხება, გაუმართლებლად შეავიწროო მისი ფარგლები ეროვნული ჩარჩოებით, როგორც ზერანდან ამას ზოგ-ზოგები დასავლეთში, ნაშნავს დაკანონო დიდი ოქტომბრის მსოფლიო-ისტორიული როლი და მნიშვნელობა. ყოველი საპჭოთა რესპუბლიკის, მათ შორის საქართველოს გამოცდილება მოწმობს, რომ მშრომელი ხალხის სოციალური, განთავისუფლების გარეშე არ არის და არც შეიძლება იყოს ნამდვილი ეროვნული თავისუფლება.

ჩვენი რევოლუციი ყველა იმ ერისა და ეროვნების მშრომელთა ღვიძლი საქმე იყო, რომლებიც მრავალეროვანი რუსეთის სახელმწიფოს შემადგენლობაში შედიოდნენ და რომლებმაც ნებაყოფლობით გაიზიარეს რუსი ხალხის ისტორიული ბედი. მათთვის 1917 წელი ისეთივე დიდი გარდაქმნების დასაწყისი იყო, როგორც თვით რუსეთისათვის....“

დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის გამარჯვებამ რუსეთში და ამის შემდეგ საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების გამოცხადებამ დიდი სოციალური პერსპექტივები გადაუშალა ჩვენს რესპუბლიკაში მცხოვრებ ხალხებსაც. „გარდა თქვა ამის შესახებ ამხანაგმა ლ. ი. ბრეჟნევმა თბილისში გამართულ საზეიმო სხდომაზე გამოსვლისას: „ძნელი იყო საქართველოს ისტორიული სვეტბედი. საუკუნეთა მანძილზე განიცდიდა იგი უცხოელ დამპყრობთა შემოსევებს, რომლებიც ანაგაფლნენ ქვეყანას, მაგრამ თქვენნი წინაპრების თაობები კავკასიონის კლდეებისაგან მტკიცენი აღმოჩნდნენ. მათ დაიცვეს დამოუკიდებლობა, შექმნეს და შეინარჩუნეს თავისთავადი, მრავალმხრივ უნიკალური ეროვნული კულტურა. ამაში სასაკეთო როლი შეასრულა რუსეთთან საქართველოს ნებაყოფლობითმა შეერთებამაც, დიდ რუს ხალხთან მეგობრობამ, საუკუნეთა ამბისა, რომ ერმაგდენ-ბოდა“. და შემდეგ ლ. ი. ბრეჟნევმა ზაზგასმით აღნიშნა: „სოციალიზმმა საქართველოს ნამდვილი თავისუფლება მოუტანა, გამოაღვიძა მისი ხალხის წიაღში მოელვარე შემოქმედებითი ძალები“.

„ფედერაციული სახელმწიფო მშენებლობის გამოცდილებამ ცხადყო, რომ სსრ კავშირი მრავალეროვანი სახელმწიფოს მოწყობის ყველაზე ცხოველუნარიანი და სრულყოფილი ფორმაა, რომელიც ჰармონიულად უხამებს ერთმანეთს მთელი საზოგადოების ინტერესებსა და თითოეული ეროვნების ინტერესებს.

ჩვენს ქვეყანაში სოციალისტური შენებლობის პროცესში ჩამოყალიბდა ადამიანთა ახალი ისტორიული ერთობა — საბჭოთა ხალხი, რომელიც შედეგია **ინტერნაციონალისტური პასუხისმგებლობა** საერთო საქმისათვის. ეს ყოველი ადგილობრივი ინიციატივა სავსებით უნდა შეეესაბამებოდეს საერთო-სახელმწიფო ინტერესებს.

ეს ავალებს პარტიულ კომიტეტებს, პროფკავშირულ, კომკავშირულ, სამეურნეო ორგანიზაციებსა და პოლიტიკური და სამეურნეო ამოცანების იდეოლოგიური უზრუნველყოფის სამსახურებს საქმიანობის ყოველ უბანზე განუვითარონ ადამიანებს ჩვენი საერთო საქმეებისათვის ზრუნვის გრძნობა, მტკიცედ იბრძოლონ ისეთი საკითხების გადაწყვეტისათვის, რომლებიც **რესპუბლიკისა და მთელი ქვეყნის საარსებო ინტერესებს შეეხებიან.**

ეს მოთხოვნები ზუსტად გამოხატავს ჩვენი ერთიანი საკავშირო სახელმწიფოს დემოკრატიულ და ინტერნაციონალისტურ ბუნებას. ისეთ ერთიანობაში უფრო სრულად ვლინდება თავისუფალი და თანასწორუფლებიანი რესპუბლიკების შემოქმედებითი ძალები.

ბიან ლენინაკანსა და კიროვაბადს; გარდაბანის რაიონმა შრომითს შეჯიბრებაში გამოიწვია სომხეთის სს რესპუბლიკის მასისის რაიონი. ერთმანეთს ეჯიბრებიან 1975 წლიდან ცხაკაის სს რესპუბლიკის რაკვეოის რაიონი. გეორგიევსკის ტრაქტატის მე-200 წლისთავის დღესასწაულის წინ განსაკუთრებულ შინაარსს იძენს აზმეის რაიონის შეჯიბრება რუსეთის სფსრ რესპუბლიკის სტავროპოლის მხარის გეორგიევსკის რაიონთან.

„საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის შექმნის მე-60 წლისთავის შესახებ“ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დადგენილებაში ფუძემდებელია ასეთი მოთხოვნა: „სსრ კავშირის იუბილეისთვის შზადება ხელს უნდა უწყობდეს მშრომელთა იდეურ-პოლიტიკური, პატრიოტული და ინტერნაციონალური აღზრდის, მათი კლასობრივი წრთობის შემდგომ გაუმჯობესებას“.

ეს დებულება საუკეთესო მაგალითია იმისა, თუ როგორ იქცევა დღესასწაულები დამოუზმელ ძალად, როგორ შეიძლება მიენიჭოს მასობრივ ღონისძიების დიდი პროპაგანდისტული ეფექტიანობა.

ამასთან დაკავშირებით ზედმეტი არ იქნება გავიხსენოთ, თუ რა მეგობრული პროპაგანდისტი, რა დიდი ყურადღების დამრაზმველი ამტი ეკეთა რესპუბლიკისათვის საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვებისა და რუსეთელების ამტის შექმნის მე-60 წლისთავის ღღესასწაულ. საბჭოთა საქართველოს რეკონსტრუქციი ისტორიის სამოცდათიანი წლების ბოლოს აღინიშნა ლენინდ ილიას ძე ბრეჟნევის შთამაგონებელი სიტყვებით: „ჩქენი ღღესასწაული, საბჭოთა კავშირის ხალხთა მთელი დიდი ოჯახის ღღესასწაულია. ჩვენს ქვეყანაში ყველგან იცინან: საქართველო — ეს არის დედამიწის თვალწარმტაცი კუთხე, სადაც ცხოვრობს ბედნიერი ხალხი, ოდითგან რომ აფსაკეს კაცურკაცურ კეთილშობილებას, შთაგონებულ შრომას, მხედრულ ვაჟკაცობას და ეროვნულ მეგობრობას“.

მაგრამ იმ შეფასებებთან ერთად, რომელიც მთავაგაგონებს და ბევრ რამეს გვეადვილებს, შეკანონავი ღღესასწაულის მიერ მონეშებულ დიდ შთამბეჭდილებასთან ერთად ჩვენ გავმდიდრდით შემდგომი საქმიანობის ვრცელი პროგრამით, რომელიც თავის გამოცვლაში ჩამოაყალიბა ლენინდ ილიას ძე ბრეჟნევმა და შესასრულებად მიიღო საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1981 წლის III პლენუმმა. ეუშაღოდ ჩვენდამი მომარეული პარტიული სტატეტის ფარგლებ-ველი ძალა რესპუბლიკის კომუნისტებმა შეიგრძნეს პარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის შესახებ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის ცხობილი დადგენილების შედეგმა. ამ დოკუმენტის უდიდესი პოლიტიკური მნიშვნელობა, მისი მაღალი ზნეობრივ-აღმზრდელობითი შინაარსი დახასიათებულია დადგენილების მე-10 წლისთავთან დაკავშირებული **რესპუბლიკის** კომუნისტებისადმი, ყველა მშრომელისადმი საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური **კომიტეტის** წერილში.

ამავე **ადგილას** **ამ** **ისტორიული** **დოკუმენტის** **შემდეგ** **თავი** **ეხებოდა:** **რესპუბლიკის** **მშრომელთა** **ერთობლივი** **მეცადინეობით** **წყდება** **ისეთი** **დიდი** **საქმეები,** **რომლებიც** **ერთიანად** **ეხებიან** **ყველა** **ერსა** **და** **ეროვნებას,** **ყოველი** **მისი** **დებულება** **გამოხატავს** **მშრომელი** **ხალხისადმი** **ღრმა** **პატივისცემას.**

და **ჩვენ** **ყველამ,** — **უწინარეს** **ყოვლისა,** — **ეროვნული** **ფრონტის** **მუშაკებმა,** — **მივიხედეთ,** **რომ** **დადგენილების** **მოთხოვნათა** **შესრულება** — **ეს** **არის** **ბრძოლა** **რუსეთელების,** **საქართველელს** **სს** **რესპუბლიკაში** **მცხოვრები** **და** **მოწმე** **შავე** **ყველა** **ერისა** **და** **ეროვნების** **პრეკიდეოსთვის.** **პარტიის** **მითითებათა** **შესრულება** **ჩვენთვის** **მაღალ** **პატიოსნებად,** **ინტერნაციონალურ** **მოვალეობად** **იქცა.**

ამ **ამოცანას** **იდეოლოგიური** **მუშაკნი** **უშუალეულ** **ეფექტურ** **მონაწილეობას** **ეღებულნენ.** **ჩვენ** **ეროვნული** **ფორმა** **ეროვნული** **ფორმა** **ეროვნული** **ფორმა

ᲐᲧᲕᲐᲕᲔᲑᲣᲚᲘ ᲛᲗᲘᲐᲜᲘ ᲛᲮᲐᲠᲔ

ᲐᲕᲢᲝᲜᲝᲛᲘᲘᲡ მინიჭებამდე სამხრეთ ოსეთში არ არსებობდა ოსური დწერილობა, სადაც ოსეთი მეცნიერული საკითხი გადწყდებოდა. არც სწავლულები ყოფილა, რომლებიც რაიმე პროტესტს იმუშავებდნენ.

1924 წელს „ამირეკომისიის სამეცნიერო ასოციაციის“ საზოგადოებამ სამხრეთ ოსეთში მოაწყო პირველი მეცნიერული ექსპედიცია. ერთი ჯგუფი იკვლევდა ოქრის ისტორიას, ეთნოგრაფიას და ენა-ფილოლოგიას, მეორე ჯგუფი სწავლობდა ოქრის ტერიტორიაზე არსებულ სასარგებლო წიაღისეულს და მინერალურ წყლებს.

1927 წელს სამხრეთ ოსეთის ცაკის გადაწყვეტილებით დაარსდა სამხრეთ ოსეთის მხარეთმცოდნეობის ინსტიტუტი. ინსტიტუტმა თავისი ფუნქციების შესრულება 1928 წლიდან დაიწყო. ეთნოგრაფიული ექსპედიციებიდან მხარეთმცოდნეობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი

ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ ᲡᲐᲛᲡᲐᲮᲣᲠᲨᲘ

ტად, 1944 წელს კი შეუერთდა საქართველოს სამეცნიერო აკადემიის შემადგენლობაში.

სამხრეთ ოსეთში მეცნიერული მუშაობა 60 წლის წინათ ჰუმანიტარული დისციპლინებით დაიწყო, მაგრამ მაინც სათანადო ყურადღებას ვერ ხდებოდა ოსი ხალხის ისტორიის, ლიტერატურის და ეკონომიკის საკითხების შესწავლა. ამის მიზეზი უმთავრესად ის გახლდათ, რომ კადრები არ გააჩნდა. არ იყო არც ერთი სწავლული მეცნიერი. დღეს კი ოქრაში მეცნიერების სხვადასხვა დარგში მოღვაწეობს 8 მეცნიერებათა დოქტორი და 83 კანდიდატი.

ჩვენი მეცნიერები ნაყოფიერად მუშაობენ მთელ რიგ პრობლემებზე. ისტორიის დარგში დაიბეჭდა მასალები სამხრეთ ოსეთში სამოქალაქო ომის, 1905-1907 წლებისა და 1917 წლის ოქტომბრის რევოლუციის, XIX საუკუნის - რევოლუციურ მოძრაობაში ოსი გლეხობის მონაწილეობის შესახებ. ყველაზე კარგად შესწავლილია გლეხთა საკითხი, მათი ბრძოლა უსამართლობის წინააღმდეგ. ასევე დიდი ყურადღება დაეთმო ოქრის პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციების მუშაობის საკითხებს.

ყურადღება მიექცა არქეოლოგიას. აღმოჩენილი იქნა სამარხები, რომლებიც ჩვენს წელთაღრიცხვამდე V-VI საუკუნეებს განეკუთვნება.

1945-დან 1948 წლამდე გათხრები წარმოებდა ცხინვალის სამხრეთ-დასავლეთით ნაცარგორაზე, სადაც აღმოჩინეს ძალზე მნიშვნელოვანი მასალა. 1950 წელს ზნაურის რაიონში მიკაელიან-ჭერის ხანის ნივთებს. ყველაზე საინტერესო კი კუდაროს ხეობაში აღმოჩენილი გამოქვაბულება. ამ გამოქვაბულებში მოძიებული მასალა კავკასიის ქვის ხანის ისტორიის ბევრ საკითხს ჰფენს ნათელს.

ოსმალურ მდიდარი ეთნოგრაფიული აქვს. ოსური ენა ინდოევროპული ხალხების ჩრდილოირანულ ენათა განკეთვნებაა, კულტურის მიხედვით კი ოსები კავკასიელები არიან. ეს ორი მიმართულება „ოსეთი ყოველთვის საგონებელში აგდებდა ქართველთა. ეს ინტერესი უფრო გაძლიერდა საბჭოთა ეპოქაში. 1922 წლიდან ოსურ ეთნოგრაფიაში ბევრი მასალა, მეცნიერული შრომა დაგროვდა. ღრმა მეცნიერული მუშაობა ძიდინარების ამ საკითხზე მოსკოვის ეთნოგრაფიულ ინსტიტუტში, ჩრდილოეთ ოსეთში და ჩვენს ინსტიტუტში.

ოსური ენის წარმოშობის საკითხებს შესწავლა-დამუშავებაში განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს საქვეყნოდ ცნობილი მეცნიერის ვასო აბაევის ღვაწლი ოსი ხალხის ისტორიის, ენისა და ფოლკლორის კვლევის საქმეში. ვ. აბაევის ფუნდამენტური ნაშრომები „ოსური ენა და ფოლკლორი“, „ნართების ეპოსი“, „ოსურ-რუსული“ და „რუსულ-ოსური“ ლექსიკონები“, „ოსური ენის ისტორიულ-ეტიმოლოგიური ლექსიკონი“ (I, II, III ტომები) დიდი, ეფიკური შენაძენია ოსი ხალხის კულტურული საგანძურისათვის, ოსური ენათმეცნიერების ისტორიისათვის. მისი ნაშრომი „ოსური ენის ეტიმოლოგიური ლექსიკონი“ 1981 წელს საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო პრემიით აღინიშნა.

დიდი სამამული ომის წლებში ვ. აბაევი ჩვენს ინსტიტუტში მოღვაწეობდა. მან საფუძველი ჩაუყარა ოსური ენის გამორტებითი ლექსიკონის შედგენის საქმეს, მისი ორი ტომი უკვე მომზადებულია დასაბეჭდად და აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს მესამე ტომის მასალებზე.

დიდი ყურადღება ექცევა ისეთი ლიტერატურის საკითხების კვლევას, როგორიც არის ოსური პოეზიის რეალისტური სტილის ეროვნული თავისებურება, ოსური ლიტერატურული კრიტიკის განვითარების პროცესები, პროზის დიდი მასშტაბური ეპიკრების გამოჩენის ანონზომიერებანი და სხვ.

ᲬᲜᲝᲕᲜᲔᲚᲝᲕᲐᲜᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲒᲐᲜᲮᲝᲠᲪᲘᲔᲚᲔᲑᲣᲚᲘ ᲙᲕᲚᲔᲕᲐᲨᲘ ᲓᲐᲠᲩᲐ. 1930 ᲬᲚᲘᲡ ᲝᲥᲢᲝᲛᲑᲠᲘᲡ ᲓᲘᲓᲘ ᲛᲘᲜᲐᲛᲓᲔᲑᲝᲑᲐᲨᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ ᲓᲐᲬᲧᲝᲗ ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲕᲙᲐᲡᲘᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐᲗᲐ ᲐᲯᲐᲓᲝᲑᲘᲡ ᲙᲝᲛᲙᲐᲕᲨᲘ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲐ ᲓᲐᲐᲠᲡᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲐᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲝ ᲙᲕᲚᲔᲕᲘᲗᲘ ᲘᲜᲡᲢᲘᲢᲣᲢᲘᲡ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲘᲗ. ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲗᲐ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲒᲐᲮᲓᲐ ᲒᲘᲠᲩᲘ ᲛᲘᲠᲩᲘᲚᲘ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ. ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲚᲘᲚᲘ ᲘᲥᲜᲐ ᲡᲐᲛᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲡᲐᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲝ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ ᲓᲐᲬᲧᲝ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘ ᲒᲐᲮᲓᲐ ᲒᲘᲠᲩᲘ ᲛᲘᲠᲩᲘᲚᲘ ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ. ᲒᲐᲛᲝᲥᲕᲔᲚᲘᲚᲘ ᲘᲥᲜᲐ ᲡᲐᲛᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲒᲐᲜᲛᲚᲝᲑᲐᲨᲘ ᲡᲐᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲝ

სსრ კავშირის შექმნის მე-60 წლისთავისათვის მზადება მშრომელთა ინტერნაციონალური აღზრდის შემდგომი სრულყოფის, ჩვენი ქვეყნის ხალხთა მეგობრობისა და თანამშრომლობის განმტკიცების უმნიშვნელოვანესი ეტაპია

(დასასრული)

და, ამასთან, ძალზე ხშირად ვხედავთ, თუ რა უცნაური შეშფოთებისა ბევრ ადამიანს, ეს ეხება ... ...